

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

23 Οκτωβρίου 2003

Ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης δέχθηκε σήμερα στις 09.15 το πρωί, στο Μέγαρο Μαξίμου, τον απερχόμενο Γενικό Γραμματέα του ΝΑΤΟ λόρδο Ρόμπερτσον, ο οποίος πραγματοποιεί αποχαιρετιστήριες επισκέψεις στις πρωτεύουσες των 19 κρατών-μελών της Συμμαχίας.

Στις συνομιλίες μετείχαν, επίσης, οι υπουργοί Εξωτερικών Γιώργος Παπανδρέου και Εθνικής Άμυνας Γιάννος Παπαντωνίου, ο προϊστάμενος του Διπλωματικού Γραφείου του Πρωθυπουργού πρέσβης Νίκος Ζαφειρόπουλος και υπηρεσιακοί παράγοντες.

Μετά τις συνομιλίες, που διήρκεσαν μία ώρα και 15 λεπτά, ο Πρωθυπουργός και ο Γενικός Γραμματέας του ΝΑΤΟ προέβησαν σε δηλώσεις προς τους δημοσιογράφους.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Με τον Γενικό Γραμματέα του ΝΑΤΟ λόρδο Ρόμπερτσον συζητήσαμε τα θέματα της τρέχουσας επικαιρότητας και κάναμε επίσης μια αναδρομή στην κοινή συνεργασία μας. Ο λόρδος Ρόμπερτσον αποχωρεί στο τέλος του χρόνου. Αναλαμβάνει στη θέση του ο Ολλανδός υπουργός Εξωτερικών κ. Ντεχόπ Σέφερ.

Με τον κ. Ρόμπερτσον είχαμε τα χρόνια αυτά μια πάρα πολύ καλή συνεργασία και θέλω να τον ευχαριστήσω γι' αυτό. Θα φέρω μόνο ένα παράδειγμα: Όπως θυμόμαστε, ένα από τα κύρια θέματα που απασχόλησαν την Ελλάδα ήταν το θέμα του λεγόμενου «ευρωστρατού», δηλαδή των σχέσεων των ευρωπαϊκών αμυντικών δυνάμεων με το ΝΑΤΟ, η συνεργασία με το ΝΑΤΟ, οι κοινές δράσεις. Έπρεπε να βρεθεί ένας τρόπος συλλειτουργίας και χάρη στον κ. Ρόμπερτσον βρέθηκαν οι λύσεις. Θέλω να πω ότι και η Ελλάδα συνέβαλε σ' αυτές τις λύσεις, γιατί η ολοκλήρωση όλου αυτού του πακέτου επιτεύχθηκε κατά τη διάρκεια της Ελληνικής Προεδρίας και το επίτευγμα αυτό, η προσπάθεια αυτή είναι από τα θετικά στοιχεία, από την προσφορά της Ελληνικής Προεδρίας στη συνεργασία ανάμεσα στο ΝΑΤΟ και την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ένα από τα θέματα που συζητήσαμε σήμερα είναι ακριβώς αυτή η συνεργασία. Το συζητήσαμε, γιατί στο νέο Ευρωπαϊκό Σύνταγμα προβλέπεται μία διαδικασία για την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής άμυνας, η αποκαλούμενη «διαρθρωμένη συνεργασία» και θέλαμε να δούμε ποια θα είναι η σχέση των δύο Οργανισμών (Ε.Ε. και ΝΑΤΟ), πώς θα μπορεί να αναπτυχθεί η ευρωπαϊκή άμυνα, πάντα σε συνεργασία με το ΝΑΤΟ, εκεί όπου χρειάζεται αυτή η συνεργασία.

Πιστεύω ότι οι θέσεις των δύο πλευρών –αν μπορώ να πω έτσι- είναι πολύ κοντά και ότι στο άμεσο μέλλον θα καταστεί δυνατό να βρεθεί ένας τρόπος, προκειμένου να ξεπεραστούν, όπως ξεπεράστηκαν και στο παρελθόν, παρόμοια προβλήματα. Εμείς, η Ελλάδα, πιστεύουμε ότι η Ευρώπη πρέπει να έχει τη δική της άμυνα, αλλά βέβαια η Ευρώπη πρέπει να αξιοποιεί τη δική της άμυνα σε συνεργασία, όπου αυτό χρειάζεται -και χρειάζεται σε πάρα πολλές περιπτώσεις- με το NATO.

Ένα δεύτερο θέμα που συζητήσαμε, διότι το NATO έχει εκεί σημαντικά προβλήματα να αντιμετωπίσει, είναι οι δυνάμεις του. Πώς μπορεί να ανταποκριθεί καλύτερα απέναντι στις προκλήσεις, αλλά κυρίως για να εκτελέσει τις επιχειρήσεις, τις οποίες έχει αναλάβει. Ως γνωστόν, με βάση απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας, έχει ανατεθεί στο NATO η ειρηνευτική παρουσία στην Καμπούλ και το NATO χρειάζεται για να εκτελέσει αυτή την εντολή του ορισμένο οπλισμό.

Ο λόρδος Ρόμπερτσον μάς ανέφερε ότι θα ήταν πολύ χρήσιμη, απαραίτητη η παρουσία ελικοπτέρων της Ελληνικής Πολεμικής Αεροπορίας. Δυστυχώς, εμείς πιστεύουμε ότι η Ελλάδα λόγω των αυξημένων οικονομικών αναγκών που έχουν σχέση με τους Ολυμπιακούς Αγώνες και λόγω, γενικότερα, της ανάγκης, στη διάρκεια του 2004, να έχουμε τις δυνάμεις μας εδώ στη χώρα, αλλά κυρίως το οικονομικό είναι το κεντρικό θέμα, δεν μπορούμε αυτή τη φορά να ανταποκριθούμε στο αίτημα αυτό. Θέλω, όμως, να θυμίσω ότι υπάρχει ήδη ελληνική δύναμη στο Αφγανιστάν (στρατιώτες, μεταφορικά μέσα και ένα C130).

Τέλος, αναφερθήκαμε πολύ σύντομα στα θέματα που αφορούν τη δομή διοίκησης του NATO και όπως προέκυψε από τη συζήτηση (άλλωστε, αυτό ήταν αναμενόμενο) διατηρείται εδώ στην Ελλάδα το Κέντρο Αεροπορικής Διοίκησης που υπάρχει στη Λάρισα και προχωρεί ο σχεδιασμός, ώστε το 2008 να είναι ένα ολοκληρωμένο αεροπορικό σύστημα διοίκησης του NATO. Επιπλέον, εδώ στην Ελλάδα, θα υπάρχει, όπως γνωρίζετε, και ένα Ναυτικό Εκπαιδευτικό Κέντρο και Κέντρο Ελέγχου, το οποίο, σύμφωνα με τους σχεδιασμούς, θα λειτουργήσει για να μπορεί να υπάρχει καλύτερη παρουσία της ελληνικής Ναυτικής Δύναμης και της Δύναμης του NATO στη Μεσόγειο. Ο κ. Ρόμπερτσον ότι πράγματι η Ναυτική Δύναμη στη Μεσόγειο, όσον αφορά την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, έχει πραγματοποιήσει ένα σημαντικό έργο: χιλιάδες ελέγχους για να αποφευχθεί οποιαδήποτε αρνητική εξέλιξη.

Θέλω και πάλι να ευχαριστήσω τον κ. Ρόμπερτσον για τη συμβολή του στην επίλυση των θεμάτων, για τη συνεργασία με την Ελλάδα. Θα έχουμε μια πολύ καλή ανάμνηση από αυτή τη συνεργασία, αλλά φαντάζομαι θα έχουμε και συνεργασία σε άλλα θέματα. Είμαι βέβαιος ότι και στο μέλλον θα μπορούμε, με βάση αυτή τη συνεργασία, να λύνουμε τα προβλήματα.

(ανεπίσημη μετάφραση από την αγγλική γλώσσα)

Γ.Γ. ΝΑΤΟ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρωθυπουργέ. Θα ήθελα με την τελευταία μου αυτή επίσκεψη στην Αθήνα ως Γενικός Γραμματέας του ΝΑΤΟ, να αποτίσω φόρο τιμής στο ρόλο της Ελλάδος στη Συμμαχία. Ένας ρόλος εξαιρετικής σημασίας στη διάρκεια όλων των ετών. Και θα ήθελα να υπενθυμίσω πόσο πολύ με βοήθησε η Ελλάδα κατά τη διάρκεια των τεσσάρων ετών της θητείας μου.

Και' αρχάς πρέπει να πω ότι η κρίση στη FYROM, μέσω των προσπαθειών της ελληνικής διπλωματίας, αλλά και των Ελλήνων στρατιωτών αντιμετωπίστηκε. Έτσι αποφύγαμε έναν άλλο φοβερό εμφύλιο πόλεμο στα Βαλκάνια, όπως επίσης και την έξοδο χιλιάδων προσφύγων. Έλληνες στρατιώτες, επίσης, συμμετείχαν στη συλλογή όπλων. Η Ελλάδα πήρε και κατέστρεψε τα όπλα αυτά και αυτό ήταν μια πολύ σημαντική οικονομική και πολιτική ευθύνη. Επισκέφθηκα, πριν από τρεις εβδομάδες, την κοιλάδα του Τέτοβο, ένα τμήμα της κοιλάδας του Τέτοβο και συναντήθηκα με ανθρώπους, οι οποίοι επωφελήθηκαν από την κατάσταση αυτή. Επρόκειτο για έναν διπλωματικό θρίαμβο του ΝΑΤΟ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είδα εκεί μικρά παιδιά, τα οποία γλίτωσαν από την αγωνία του πολέμου στα Βαλκάνια, ακριβώς επειδή το ΝΑΤΟ και η Ευρωπαϊκή Ένωση συνεργάστηκαν ενεργά.

Ένα άλλο θέμα που θυμάμαι από την τετραετή θητεία μου είναι το έτος εκείνο κατά το οποίο η Ελλάδα είχε για έναν ολόκληρο χρόνο την Προεδρία (σε θέματα ασφάλειας και άμυνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης) και την ευθύνη των αμυντικών δυνάμεων και χάρη στην ελληνική συμβολή και τη συμβολή της Δανίας. Η Ελλάδα ανέλαβε αυτή την Προεδρία με τεράστια επιδεξιότητα και αποτελεσματικότητα και όπως ακριβώς είπε ο Πρωθυπουργός ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες που συμφωνήθηκαν στο Βερολίνο και μ' αυτό τον τρόπο η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει πρόσβαση στις δυνατότητες σχεδιασμού του ΝΑΤΟ και επίσης δίδεται η δυνατότητα χρησιμοποίησης των μέσων και δυνατοτήτων του ΝΑΤΟ, όταν η Ευρώπη αισθάνεται ότι χρειάζεται να ενεργήσει σε συνεργασία με το ΝΑΤΟ.

Αυτές, λοιπόν, είναι πολύ σημαντικές συμβολές της Ελλάδος στο διάστημα αυτό.

Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους δύο υπουργούς φίλους μου, τον Γιώργο Παπανδρέου και τον Γιάννο Παπαντωνίου, οι οποίοι με υποστήριξαν και υποστήριξαν τις ενέργειές μου, ό,τι προσπάθησα να κάνω στο ΝΑΤΟ τα τέσσερα αυτά χρόνια.

Αποτελεί ιδιαίτερη ευχαρίστηση για μένα που βρίσκομαι εδώ στην Αθήνα αυτή την εβδομάδα, μετά την επίσκεψη του υπουργού Εξωτερικών της Τουρκίας Αμπνιουλάχ Γκιουλ και τη σημαντική βελτίωση των σχέσεων μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας. Αυτό είναι θετικό όχι μόνο για την περιοχή, αλλά για τη Συμμαχία στο σύνολό της. Σήμερα το απόγευμα θα πάω στην Άγκυρα σε μια σαφώς καλύτερη ατμόσφαιρα. Πάρα το γεγονός ότι υπάρχουν ακόμη, παραμένουν διαφορές μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας που πρέπει να

επιλυθούν, είναι γεγονός ότι οι απειλές για την Ελλάδα και την Τουρκία είναι πολύ μεγαλύτερες από την Ανατολή και το Νότο, απ' ό,τι οι εσωτερικές διαφορές των δύο χωρών που είναι μέλη του NATO και σύμμαχοι, στο πλαίσιο της Συμμαχίας, αλλά και της Ευρώπης.

Και την Πέμπτη (30/10) όταν θα πάω στη Μόσχα θα μεταφέρω το μήνυμα του NATO στη Ρωσία, με την οποία υπήρξαμε στο παρελθόν αντίπαλοι και μάλιστα εχθροί. Τώρα είμαστε συνεργάτες και αδέρφια εναντίον του πολέμου και κατά της απειλής της τρομοκρατίας.

Η νέα δομή του NATO θα είναι πολύ πιο ευέλικτη, πολύ πιο αποτελεσματική για να αντιμετωπίσουμε τις απειλές που υπάρχουν αυτή τη στιγμή και καιρόμαι που η Ελλάδα διαδραματίζει ένα σημαντικό ρόλο. Πρώτα απ' όλα με το Αεροπορικό Κέντρο της Λάρισας, αλλά και με το νέο Κέντρο Εκπαίδευσης και Κατάρτισης του Ναυτικού, όπως ανέφερε ο Πρωθυπουργός.

Σύμφωνα με το άρθρο 5 της Συνθήκης της Ουάσιγκτον, από την 11^η Σεπτεμβρίου οι δυνάμεις του NATO στη Μεσόγειο, οι οποίες δυνάμεις περιλαμβάνουν βεβαίως ελληνικές ναυτικές δυνάμεις, ελέγχουν τις θάλασσες στην Ανατολική Μεσόγειο. Και μέχρι σήμερα, μέχρι αυτή την εβδομάδα πάνω από 35.000 πλοία ελέγχθηκαν στη Μεσόγειο. Οι δυνάμεις μας συνόδευσαν πάνω από 300 σκάφη στα Στενά του Γιβραλτάρ, όπου υπάρχει πάντα τρομοκρατική απειλή. Χάρη σ' αυτή την εκτεταμένη δραστηριότητα διακόπηκαν πολλές οδοί εγκληματιών στη Μεσόγειο, οδοί, οι οποίες συνεργάζονται με την παγκόσμια τρομοκρατία. Αυτή η περιοχή, η νότια πτέρυγα του NATO στο παρελθόν, είναι, αυτή τη στιγμή, το μέτωπο, η πρώτη γραμμή -αν θέλετε- του αγώνα μας και εδώ διαδραματίζει έναν πολύ σημαντικό ρόλο η Ελλάδα προασπιζόμενη την ελευθερία και τη δημοκρατία σ' αυτή την περιοχή του κόσμου.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε Γενικό Γραμματέα, θα ήθελα να σας ρωτήσω αν συνεχίζετε να έχετε αρνητική θέση σε ό,τι αφορά τη δημιουργία ευρωπαϊκών υποδομών στην προοπτική της δημιουργίας κοινής ευρωπαϊκής πολιτικής για την άμυνα.

Γ.Γ. NATO: Είμαι υπέρ του να κάνουν περισσότερα οι Ευρωπαίοι, σχετικά με την ευρωπαϊκή άμυνα. Αυτό ακριβώς, άλλωστε, προβλέπουν οι ρυθμίσεις Berlin plus. Οι επιφυλάξεις που είχαν κάποιοι ήταν σε σχέση με μια ανεξάρτητη δυνατότητα σχεδιασμού και ανεξάρτητη επιχειρησιακή έδρα. Αυτά τα θέματα συζητούνται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και όπως είδαμε και αυτή την εβδομάδα οι συζητήσεις συνεχίζονται μεταξύ NATO και Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι πάντες συμφωνούν ότι πρέπει να αποφευχθούν η επικάλυψη και ο ανταγωνισμός μεταξύ NATO και Ε.Ε.. Αυτό είναι κακό και πρέπει να αποφευχθεί πάση θυσία. Αυτό που χρειαζόμαστε είναι να έχουμε τα κατάλληλα μέσα για να αντιμετωπίσουμε τα μελλοντικά προβλήματα, πράγμα που σημαίνει ότι θα πρέπει να έχουμε στρατιωτικά μέσα, τα οποία,

αυτή τη στιγμή, δεν έχουν οι Ευρωπαίοι και να έχουν πρόσβαση με μόνιμες ρυθμίσεις που θα γίνουν με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Πιστεύω, λοιπόν, ότι οι Ευρωπαίοι μπορούν να αναπτύξουν τη δική τους ικανότητα για αυτόνομες επιχειρήσεις, όπως ακριβώς προβλέπεται και στις ρυθμίσεις Berlin plus και μ' αυτόν τον τρόπο να αποφεύγονται η επικάλυψη ή ο ανταγωνισμός με το ΝΑΤΟ.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε Γενικό Γραμματέα, είσαστε απογοητευμένος από το γεγονός ότι η Ελλάδα αδυνατεί να ανταποκριθεί στο αίτημα για περαιτέρω βοήθεια στο Αφγανιστάν;

Γ.Γ. ΝΑΤΟ: Το πρώτο πράγμα που πρέπει να πω είναι ότι η Ελλάδα ήδη βοηθά το ΝΑΤΟ στην επιχείρηση στο Αφγανιστάν. Υπάρχουν 122 Έλληνες στρατιώτες μεταξύ των 5.700 στην Καμπούλ, όπου εδρεύει η διεθνής παρουσία.

Δεν έχω καμιά αμφιβολία ότι καθώς το ΝΑΤΟ θα αναπτύσσει σχέδια για επιχειρήσεις εκτός Καμπούλ με τη νέα εντολή του ΟΗΕ, η Ελλάδα θα διαθέσει πρόσθετες δυνάμεις.

Με ρωτάτε αν είμαι απογοητευμένος, σε σχέση με το αίτημά μου για ελικόπτερα. Ναι, βεβαίως, είμαι απογοητευμένος από την άρνηση, διότι το ΝΑΤΟ έχει 19 συμμάχους και χτυπάω αρκετές πόρτες για να μπορέσω να καλύψω τις ανάγκες που έχω στο Αφγανιστάν.

Βρέθηκα σήμερα στην Αθήνα, το απόγευμα θα βρίσκομαι στην Αγκυρα, χτυπώντας και εκεί την πόρτα. Ναι, πράγματι, είμαι απογοητευμένος, αλλά άκουσα τον Πρωθυπουργό κ. Σημίτη να μου εξηγεί τους λόγους για τους οποίους αρνείται.

Και γνωρίζοντας τι ακριβώς σημαίνουν οι Ολυμπιακοί Αγώνες και γνωρίζοντας επίσης πώς οι Αγώνες συμβάλλουν στις υποδομές της Ελλάδος και πόσο μεγάλο οικονομικό βάρος είναι αυτό για τη χώρα, όλα αυτά, λοιπόν, με κάνουν και κατανοώ τις εξηγήσεις που μου έδωσε ο Πρωθυπουργός.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ - Γ.Γ. ΝΑΤΟ: Κυρίες και κύριοι, σας ευχαριστούμε για την προσοχή σας.